

Vai trò của gia đình đối với việc giáo dục trẻ em hư ở thành phố : Luận án TS / Nguyễn Đức Mạnh ; Nghd.: GS. Vũ Khiêu, PGS. TS. Chung Á . - H. : ĐHKHXHNV., 2002 . - 192 tr. + Tóm tắt + đĩa mềm

| <b>MỤC LỤC</b>                                | <b><i>Trang</i></b> |
|-----------------------------------------------|---------------------|
| <b>MỞ ĐẦU</b>                                 | <b>1</b>            |
| 1. Tính cấp bách của vấn đề nghiên cứu        | 1                   |
| 2. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài   | 2                   |
| 3. Mục đích nghiên cứu đề tài                 | 3                   |
| 4. Đối tượng, khách thể, phạm vi nghiên cứu . | 3                   |
| 5. Khung lý thuyết và giả thuyết nghiên cứu.  | 4                   |
| 6. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu.   | 8                   |
| 7. Điểm mới của luận án.                      | 11                  |
| 8. Kết cấu của luận án                        | 11                  |

## **NỘI DUNG CHÍNH**

### **Chương 1**

|                                                               |                  |
|---------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA ĐỀ TÀI</b>                  | <b>12</b>        |
| <b><i>1.1. Vài nét về tình hình nghiên cứu ở Việt Nam</i></b> | <b><i>12</i></b> |

|                                                                                                       |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>1. 2. Các lý thuyết vận dụng để nghiên cứu</b>                                                     | 16 |
| 1.2.1 Lý thuyết Xã hội học về vị thế xã hội , vai trò xã hội, xung<br>đột vai trò.                    | 16 |
| 1.2.2 Lý thuyết Xã hội học về giáo dục                                                                | 22 |
| 1.2.3 Lý thuyết Xã hội học về di động xã hội và biến đổi gia đình.                                    | 24 |
| 1.2.4 Nghiên cứu vai trò của gia đình từ hướng tiếp cận văn hoá.                                      | 35 |
| <b>1. 3. Các khái niệm công cụ.</b>                                                                   | 39 |
| 1.3.1. Gia đình và hộ gia đình.                                                                       | 39 |
| 1.3.2. Cơ cấu gia đình.                                                                               | 41 |
| 1.3.3. Chức năng của gia đình.                                                                        | 41 |
| 1.3.4. Gia đạo, gia giáo, gia phong.                                                                  | 42 |
| 1.3.5. Chuẩn mực xã hội và Hành vi lệch chuẩn.                                                        | 43 |
| 1.3.6. Giá trị xã hội.                                                                                | 44 |
| 1.3.7. Trẻ em và Trẻ em hư.                                                                           | 45 |
| 1.3.8. Thành phố và gia đình ở thành phố.                                                             | 48 |
| <b>1. 4. Quan điểm của Đảng và nhà nước về vị trí vai trò của gia đình trong<br/>giáo dục trẻ em.</b> | 49 |

## **Chương 2**

### **TRẺ EM HƯ Ở THÀNH PHỐ VÀ VAI TRÒ GIÁO DỤC CỦA GIA ĐÌNH (QUA KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU THỰC NGHIỆM Ở THÀNH PHỐ HÀ NỘI )**

|                                                                                                                  |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>2.1. Sơ lược tình hình trẻ em hư và gia đình có trẻ em hư ở thành phố.</b>                                    | <b>52</b>  |
| 2.1.1. Giới thiệu các thành phố ở Việt Nam.                                                                      | 52         |
| 2.1.2. Vài nét tình hình trẻ em hư ở một số thành phố của Việt Nam                                               | 55         |
| 2.1.3. Một số đặc điểm và yếu tố ảnh hưởng đến vị trí, vai trò của gia đình thành phố trong việc giáo dục trẻ em | 59         |
| <b>2.2. Sơ lược địa bàn và mẫu nghiên cứu.</b>                                                                   | <b>67</b>  |
| 2.2.1. Giới thiệu về thành phố Hà Nội và các địa bàn khảo sát.                                                   | 67         |
| 2.2.1.1. Sơ lược về thành phố Hà Nội                                                                             | 67         |
| 2.2.1.2. Sơ lược về các địa bàn khảo sát (9 địa bàn khảo sát)                                                    | 70         |
| 2.2.2. Mẫu nghiên cứu                                                                                            | 76         |
| <b>2.3. Thực trạng trẻ em hư ở thành phố Hà Nội.</b>                                                             | <b>78</b>  |
| 2.3.1. Vài nét về các gia đình có trẻ em hư.                                                                     | 78         |
| 2.3.2. Một số đặc trưng cơ bản về trẻ em hư trong các gia đình                                                   | 88         |
| 2.3.3. Những biểu hiện hư của trẻ em .                                                                           | 94         |
| <b>2.4. Nguyên nhân trẻ em hư trong các gia đình ở thành phố Hà Nội</b>                                          | <b>99</b>  |
| 2.4.1. Nguyên nhân từ hoàn cảnh Kinh tế- Xã hội.                                                                 | 99         |
| 2.4.2. Nguyên nhân từ phía bản thân trẻ em.                                                                      | 101        |
| 2.4.3. Nguyên nhân từ phía gia đình.                                                                             | 106        |
| <b>2.5. Thực trạng vai trò của gia đình ở thành phố Hà Nội trong việc giáo dục trẻ em hư.</b>                    | <b>114</b> |
| 2.5.1. Nhận thức của gia đình trong giáo dục con cái.                                                            | 114        |
| 2.5.2. Quan niệm và kỳ vọng của gia đình đối với con cái                                                         | 118        |
| 2.5.3. Quan tâm của gia đình đến các nhu cầu phát triển của trẻ em                                               | 126        |
| 2.5.4. Nhận xét, đánh giá của gia đình về con cái .                                                              | 133        |

|                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 2.5.5. Thái độ, phản ứng của gia đình đối với hành vi lệch chuẩn của con cái.     | 137 |
| 2.5.6. Một số nội dung giáo dục trẻ em hư trong gia đình.                         | 138 |
| 2.5.7. Một số hình thức giáo dục trẻ em hư trong gia đình                         | 142 |
| 2.5.8. Một số phương pháp giáo dục trẻ em hư trong gia đình                       | 146 |
| 2.5.9. Một số biện pháp giáo dục trẻ em hư trong gia đình.                        | 149 |
| 2.5.10 Vai trò ảnh hưởng của các thành viên gia đình tới việc giáo dục trẻ em hư. | 154 |

### **Chương 3**

#### **CỦNG CỐ THIẾT CHẾ GIA ĐÌNH, NÂNG CAO VAI TRÒ CỦA GIA ĐÌNH TRONG VIỆC GIÁO DỤC TRẺ EM HƯ**

|                                                                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Ở THÀNH PHỐ</b>                                                                                                             | 160 |
| <b>3. 1. Một số nhận xét về tình hình trẻ em hư và vai trò của gia đình trong việc giáo dục trẻ em hư ở thành phố Hà Nội .</b> | 160 |
| 3.1.1. Một số đặc trưng cơ bản ở trẻ em hư trong các gia đình thành phố.                                                       | 160 |
| 3.1.2. Một số nguyên nhân dẫn đến trẻ em hư trong các gia đình ở thành phố                                                     | 160 |
| 3.1.3. Thực trạng các gia đình ở thành phố có trẻ em hư                                                                        | 161 |
| 3.1.4. Những tiến bộ và hạn chế trong vai trò giáo dục của gia đình có trẻ em hư ở thành phố.                                  | 162 |

|                                                                                                        |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>3. 2. Một số giải pháp nâng cao vai trò của gia đình trong việc giáo dục trẻ em hư ở thành phố.</b> | <b>164</b> |
| 3.2.1 Phát hiện sớm trẻ em hư.                                                                         | 164        |
| 3.2.2. củng cố thiết chế gia đình - điều kiện khách quan để giáo dục trẻ em hư.                        | 166        |
| 3.2.3. Tăng cường mối liên hệ giữa nhà gia đình và nhà trường trong giáo dục trẻ em hư.                | 169        |
| 3.2.4. Kết hợp giáo dục trẻ em hư giữa gia đình và cộng đồng .                                         | 170        |
| 3.2.5. Làm trong sạch môi trường xã hội.                                                               | 171        |

## **KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ**

|                                  |            |
|----------------------------------|------------|
| <b>KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ</b>   | <b>173</b> |
| <i>Kết luận</i>                  | 173        |
| <i>Khuyến nghị</i>               | 175        |
| Danh mục công trình của tác giả. | 178        |
| Tài liệu tham khảo               | 180        |
| Phụ lục                          | 193        |